

نام درس:

آفتاب شادی

موضوع:

اجتماعی

هدف کلی:

دانش آموزان در این درس با احساس شادی و عوامل به وجود آوردن شادی در برابر خود و دیگران آشنا می‌شوند.

اهداف جزئی:

دانش آموزان در این درس با موارد زیر آشنا می‌شوند:

۱. عوامل شاد شدن؛

۲. پاداش شاد کردن دیگران.

۳. همگانی بودن احساس شادی؛

هدف رفتاری:

از دانش آموزان انتظار می‌رود بعد از پایان درس بتوانند در شاد کردن دیگران کوشش کنند و خود شاد باشند.

روش‌های مناسب تدریس:

توضیحی، فعال: (پرسش و پاسخ، خط فانتزی، سرود، شعر، از دایره و نقاشی)

رسانه‌های آموزشی:

تابلو (تخته و گچ)

آفتاب شادی

بی نام تو نامه کی کنم باز

ای نام تو بهترین سرآغاز

جز نام تو نیست بر زبانم

ای یاد تو مونس روانم

با سلاح به شما دانش آموزان پُر تلاش و مهربان!

آرزو دارم که روزی

یک هواپیما بسازم

آن هواپیمای خود را

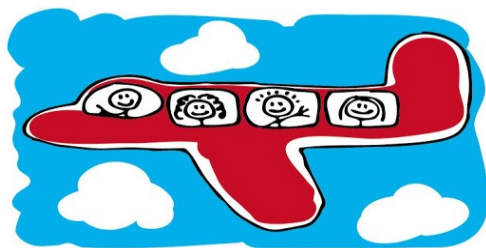
ممکن و زیبا بسازم

آرزو دارم همیشه

با هواپیما بگردم

روز و شب این جا و آن جا

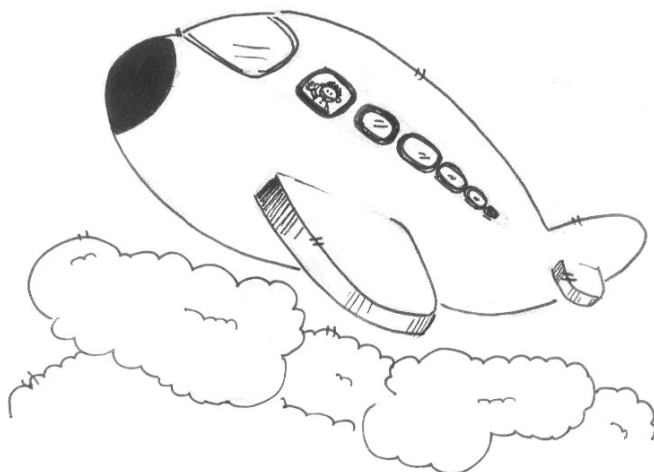
دور دنیا را بگردم

در هواپیمایم آن وقت
بچه‌ها را می‌نشاندم

هر کسی هر جا دلش خواست

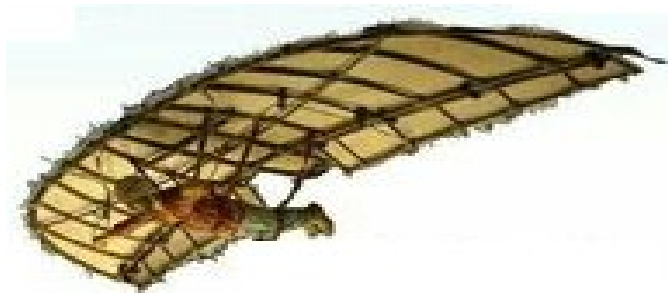
زود او را می‌رساندم^۱

وقتی هواپیما از بالای ابرها و کوه‌های بلند عبور می‌کند، احساس خوبی به انسان دست می‌دهد.
آرزوی پرواز یکی از آرزوهای بسیار قدیمی انسان‌ها بوده است.

---

^۱. اسدالله شعبانی، فارسی سوم ابتدایی، ۱۳۸۶.

اولین کسی که بال پرواز را طراحی کرد، کیست؟ **عباس بن فرناس**^۲
بله، حدود هزار و صد سال پیش او بال پروازی ساخت و با آن برای لمظاتی پرواز کرد. سال‌ها بعد
داوینچی مدل‌های مختلفی برای هواپیما طراحی کرد تا این که صدسال پیش برادران رایت نخستین
هواپیما را ساختند.

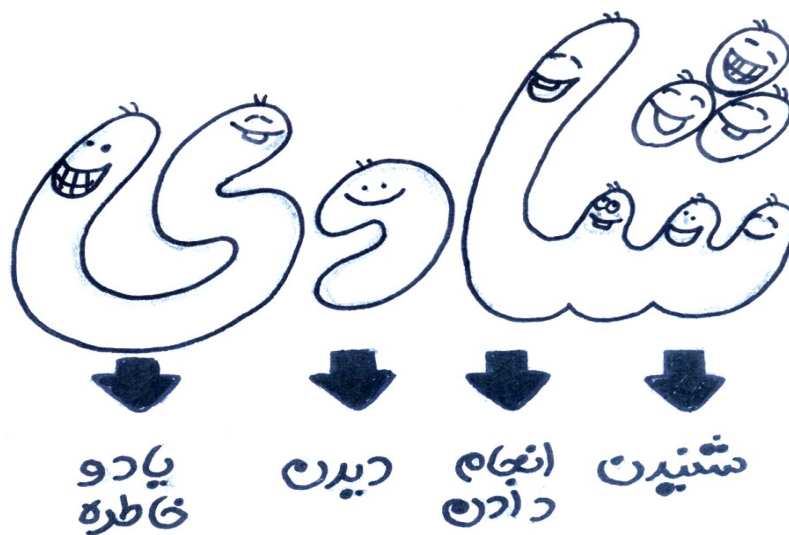
شما چه آرزوهایی دارید؟
به کدام آرزوهایتان رسیده‌اید؟
وقتی به آرزوهایتان رسیدید چه احساسی داشتید؟
خوب معلوم است احساس شادی.
اما اگر به آرزویمان نرسیدیم، نباید احساس ناراحتی و غم بکنیم.
انسان‌ها هزاران سال در امید پرواز بودند تا بالاخره در صد سال پیش این اتفاق افتاد.

---

۲. عباس بن فرناس از علمای بزرگ و معروف اندلس، نخستین کس در تاریخ که توانست به پرواز درآید.

حالا از شما می‌فواهم کمک کنید تا معلوم شود که چگونه در این موارد شاد شده‌اید؟ چون هر کدام از مروف شادی^۳ نماینده یک کلمه است:

^۳. مربی کلمه شادی را می‌نویسد و باکشیدن فلش هر کدام از پاسخ‌ها را در زیر کلمه مربوطه می‌نویسد.

شنیدن صدای اذان، چهچه بلبل و قناری، رودخانه و شرشر باران
نشادی انجام کار کاردستی، بازی در زنگ تفریح، همراه پدر به کوه رفتن
دیدن برنامه کودک - فوتبال - جنگل و دریا
یاد و خاطره - جشن تولد امامان - عروسی - اردو

اردو، پُر از یاد و خاطره است، شما هم لابد به اردوی نیم‌روزه رفته‌اید. ان‌شاءالله که بزرگ‌تر شدید به اردوهایی طولانی‌تر هم فواید رفت. به خاطره یکی از دوستانتان گوش کنید^۴.

^۴. متن را در اختیار یکی از دانش‌آموزان قرار دهید تا او قرائت کند.

سال گذشته به همراه عده‌ای از بچه‌های طرح تابستانی به اردو رفتیم. جای شما بسیار عالی. صبح زود سوار مینی‌بوس شدیم و به سمت اردوگاه حرکت کردیم. در ماشین با همدیگر شعر می‌خواندیم و سر و صدا می‌کردیم تا این که به اردوگاه رسیدیم. در مراسم جشن افتتامیه آقای سعیدی که مجری برنامه بود چند تا سؤال و محما پرسید و به برندگان جایزه داد. بعد یک سرود زیبا خواند که می‌خواهم آن را برای شما بخوانم و شما را هم شاد و فندان گردانم.

اردو اردوی شادی اردوی تلاشه
فوش اومدی برادر فوب من
افماتو واکن روز روز شادیه
اردو اردوی شادی، اردوی تلاشه
هر کسی زرنگ‌تره دل ما باهاشه
ای که فندونی مثل گل تو چمن
جمعمون جمعه، غصه زیادیه
هر کسی زرنگ‌تره دل ما باهاشه

با تشکر از دوستان که این فاطره را برای ما تعریف کرد. هر کدام از شما فاطره‌های زیادی دارید که ان‌شاءالله در فرصت مناسب از آن‌ها استفاده می‌کنیم. انسان‌ها چون اجتماعی هستند وقتی در کنار همدیگر هستند با رفتار فوب و پسندیده لمظه‌های شادی می‌آفرینند. یکی از خصوصیات ما ایرانی‌ها این است که برای گرم کردن جلسه از لطیفه استفاده می‌کنیم. من هم چند لطیفه برایتان تعریف می‌کنم، اما مواظب باشید که از فنده روده‌بر نشوید.

یک روز معلم به دانش‌آموز گفت: بنویس «صابون»

شاگرد روی تخته نوشت: صابون

معلم: بین عزیزم صابون با «ص» است نه با «س»

شاگرد: فانه فرقی نمی‌کند. نگران نباشید این هم کف می‌کند.

معلم از شاگرد دیگری پرسید: بگو به غیر از اکسیژن چه چیزهایی در هوا وجود دارد؟

شاگرد: آقا اجازه، مگس، پشه و... .

مالا که زیاد خندیدید و فوشمال شدید، آماده هستید این فعالیت را انجام دهید؟ هر وقت اشاره کردم شما باید چهار ضربه بزنید.

اگر تو شاد و فوشمالی دست بزن، چه جویری؟

این جویری: یک ، دو، سه ، چهار، (چهارضربه با دست)

اگر تو شاد و فوشمالی پا بزن، چه جویری؟

این جویری: یک ، دو، سه ، چهار، (چهارضربه با پا)

اگر تو شاد و فوشمالی زانو بزن؟ چه جویری؟

این جویری: یک ، دو، سه ، چهار، (چهارضربه با دست به سر زانو)

اگر تو شاد و فوشمالی شعار بده کوبنده

اسلام پیروز است آمریکا نابود است

بچه‌ها! چه موقع این شعار را می‌دهیم؟

بله، در راهپیمایی‌ها، به ویژه راهپیمایی روز ۲۲ بهمن که به اتفاق بزرگ‌ترها شرکت می‌کنید.

راستی آیا می‌دانید چرا همه مردم از کوچک و بزرگ در روز ۲۲ بهمن شاد و فوشمال هستند؟

چون در آن روز مردم ما توانستند پس از سال‌ها مبارزه با شاه و طرفداران آمریکا، بر آن‌ها پیروز

شوند و آزادی را به دست آورند. برای همین هر سال به یاد آن روز جشن می‌گیرند و شاد هستند.

اما بچه‌ها یک نکته:

بعضی‌ها دوست دارند فقط فودشان شاد و فوشمال باشند، اما بعضی‌ها شادی‌هایشان را با

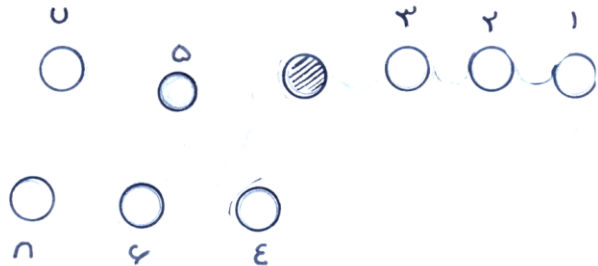
دیگران تقسیم می‌کنند، مثل شرکت در جشن عاطفه‌ها، نیکوکاری و... .

آیا شما از کدام گروه هستید؟ اگر از کسانی هستید که می‌فواید دیگران را هم شاد و فوشمال

بینید، پس فوشتا به حالتان چون پاداش بسیار زیبایی برایتان هست. چنانچه پیامبر اکرم (ع) فرمودند:

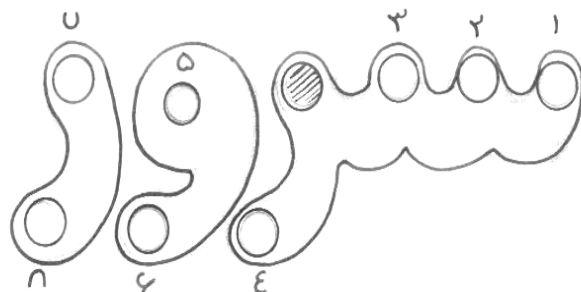
«هر کس مسلمانی را فوشمال سازد در روز قیامت.....» .

برای این که معلوم شود چه پاداشی است به سؤال‌ها پاسخ دهید تا آن‌ها را داخل دایره‌ها بنویسیم.

۱. به عقل، هوش چه می‌گویند؟ فرد
۲. جمع ابر چیست؟ ابرها
۳. به هر یک از اعضای دولت چه گفته می‌شود؟ وزیر
۴. برادر به عربی چه می‌شود؟ اخ
۵. به حرکت اعضا به منظور حفظ تندرستی چه می‌گویند؟ ورزش
۶. غاری که پیامبر در آن عبادت می‌کرد، چه نام داشت؟ مرا
۷. پرنده‌ای با پاهای بلند که نامش تکرار دو حرف است؟ لک لک
۸. به کسی که تازه به دنیا بیاید چه می‌گویند؟ نوزاد

اگر حرف اول و آخر هر دایره را کنار هم بگذاریم، کلام پیامبر اکرم (ص) کامل می‌شود؟

هر کس مسلمانی را فوشمال سازد در روز قیامت خدا او را فوشمال کند. عربی آن چنین می‌شود:
 قال رسول الله: « مَنْ سَرَّ مُسْلِمًا سَرَّهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ »^۵

اگر دایره‌ها را به هم وصل کنیم چه کلمه‌ای درست می‌شود؟ بله سُرور که همان فوشمالی و شادی باشد. بچه‌ها! یکی از چیزهایی که موجب شادی می‌شود، نگاه به درخت و سبزه است. در اینجا تصویر یک درخت را می‌کشیم و اسم آن را درخت شادی می‌گذاریم. بر شاخه‌های آن نام کسانی که شما دوست دارید آن‌ها را شاد کنید، می‌نویسیم. بر روی شاخه‌ها چند سیب می‌کشیم. دو نفر از شما باید خیلی سریع داخل آن سیب‌ها کارهایی که موجب شادی آن‌ها می‌شود را بنویسند.

^۵. میرزا حسین نوری، مستدرک الوسایل، ج ۱۲، ص ۴۱۵.

با تشکر از شما که کارهای خوبی را که موجب شادی دیگران می‌شود، نوشتید.
در پایان چند دعا می‌کنم:

خدایا! توفیق شاد کردن دیگران را به ما عنایت بفرما.

خدایا! امام زمان را از ما راضی بگردان.

خدایا! چنان کن سرانجام کار تو فشنود باشی و ما رستگار.

آمین